

Contemporary Conundrums

1 שולחן ערוך יורה דעה סימן קצד סעיף א

יולדת, אפילו לא ראתה דם, טמאה כנדה; בין ילדה חי, בין ילדה מת ואפילו נפל. וכמה הם ימי טומאתה, עכשיו בזמן הזה כל היולדות חשובות יולדות בזוב וצריכות לספור שבעה נקיים...

2 שולחן ערוך יורה דעה סימן קצד סעיף יד

יוצא דופן, אם לא יצא דם אלא דרך דופן, אמו טהורה מלידה ומנדה ומזיבה.

3 שו"ת אגרות משה חלק יו"ד ב סימן עה

מאימתי אסור ליגע באשתו קודם לידתה, ולהרים עם אשתו משאות כבדות, ולשמוע קול אשתו מזמרת כשהיא נדה ט' שבט תשל"ב. מע"כ ידידי הנכבד מאד מהר"ר יצחק ביגעלאייזן שליט"א.

בדבר מה שאשתו רוצה להיות נעורה בשעת לידתה מטעם שאומרים שיהיו חבלי לידה קלים מעט בזה שתסוּח דעתה מן הצער הנה אם היתה שואלת אותי לא הייתי מיעץ לעשות דבר זה כי חבלי לידה הם גדולים שלא יועיל היסח הדעת ורק הוא ענין הערמה בעלמא, אך אם האשה רוצה בכך אין בזה דבר איסור. ובדבר אם יהיה כן אם רשאי הבעל ליגע בה משום דכשהיא במטה אין ליגע הזמן שאי אפשר לה ללכת, הנה לענין איסור נדה נאסרת משישבה על המשבר דהוא משעה שמשכיבין אותה במטה מצד חבלי הלידה. עיין בסד"ט סימן קצ"ד ס"ק כ"ה, וגם מסיק שלא דוקא ישבה על המשבר אלא מיד שאחזזה צירים וחבלי לידה ומבקשת להביא לה חכמה צריך הבעל להזהר בה דודאי לאו ישיבת המשבר גורם פתיחת הקבר אלא כל שהיא קרובה ללידה כל כך שצריכה לישב על המשבר ואיכא למיחש אלו היתה המילדת מזומנת אצלה היתה מושיבה מיד על המשבר צריך להיות נזהר בה, וממילא כ"ש כשיש להסתפק שמא אינה יכולה לילך שודאי אסורה.

4 שולחן ערוך אבן העזר סימן כא סעיף ד

מותר לאדם להביט באשתו, אע"פ שהיא נדה והיא ערוה לו; אע"פ שיש לו הנאה בראייתה, הואיל והיא מותרת לאחר זמן אינו בא בזה לידי מכשול. אבל לא ישחק ולא יקל ראש עמה.

5 שולחן ערוך יורה דעה סימן קצה

חייב אדם לפרוש מאשתו בימי טומאתה עד שתספור ותטבול. (ואפילו שהתה זמן ארוך ולא טבלה, תמיד היא בנדתה עד שתטבול) (ב"י בשם הפוסקים). ולא ישחוק ולא יקל ראש עמה (אפילו בדברים) (טור וב"י בשם רשב"א מאבות דר"ן) שמא ירגיל לעבירה; אבל מותר להתייחד עמה, דכיון שבא עליה פעם אחת תו לא תקיף יצריה (ל"ע צמו).

6 שולחן ערוך יורה דעה סימן קצה

לא יסתכל אפילו בעקבה, ולא במקומות המכוסים שבה, (אבל מותר להסתכל בה במקומות הגלויים אע"פ שנהנה בראייתה), (ב"י בשם הרמב"ם).

7 רמב"ם הלכות איסורי ביאה פרק כא הלכה א

כל הבא על ערוה מן העריות דרך איברים או שחבק ונשק דרך תאוה ונהנה בקרוב בשר הרי זה לוקה מן התורה, שנאמר לבלתי עשות מחקות התועבות וגו' ונאמר לא תקרבו לגלות ערוה, כלומר לא תקרבו לדברים המביאין לידי גילוי ערוה.

8 שולחן ערוך יורה דעה סימן קצה

אשה חולה והיא נדה, אסור לבעלה ליגע בה כדי לשמשה, כגון להקימה ולהשכיבה ולסמכה. (וי"א דאם אין לה מי שישמשנה, מותר בכל (הגהות ש"ד והגהות מרדכי פ"ק דשבת בשם הר"מ), וכן נוהגין אם צריכה הרבה לכך).

9 שולחן ערוך אורח חיים סימן של סעיף ג

נקראת יולדת, לחלל עליה שבת, משתשב על המשבר או משעה שהדם שותת ויורד או משעה שחברותיה נושאות אותה בזרועותיה שאין בה כח להלוך, כיון שנראה א' מאלו מחללין עליה את השבת.

Contemporary Conundrums

10 שולחן ערוך אורח חיים סימן של סעיף א

יולדת היא כחולה שיש בו סכנה ומחללין עליה השבת לכל מה שצריכה; קוראין לה חכמה ממקום למקום, ומילדין (אותה), ומדליקין לה נר אפי' היא סומא; ומ"מ בכל מה שיכולין לשנות משנין, כגון אם צריכים להביא לה כלי מביאו לה חברתה תלוי בשערה, וכן כל כיוצא בזה.

11 משנה ברורה סימן של ס"ק ד

אע"פ שבזה לא שייך טעמא הנ"ל דבלא"ה שרויה בחושך אעפ"כ מיתבא דעתה בנר דלוק דקאמרה אי צריכנא מידי חזיא חברותיה ועבדי לי ואע"פ דהדלקת הנר עיקרה אינה לרפואה אעפ"כ מחללין דקים להו לרבנן דיתובי דעתא דיולדת הוא מילתא דמסתכנא בה בלא"ה:

12 שו"ת אגרות משה חלק יו"ד ב סימן עה

ובאם הבעל יכול להיות שמה להשיג שתעשה הדבר בסדר הנכון וגם לחזק אותה ולאמץ לבה, הנה אם יש צורך איני רואה איסור ואף בלא צורך איני רואה איסור, אבל אסור לו להסתכל ביציאת הולד ממש שהרי אסור לו להסתכל במקומות המכוסים שבה בנדתה ובמקום התורפה הא אסור אפילו בטוהרה, אך כשיזהר שלא להסתכל ליכא איסור, וע"י מראה נמי אסור להבעל להסתכל.

13 שו"ת אגרות משה חלק או"ח א סימן קלב

אבל מ"מ לדינא כיון דמצינו ביולדת שעלולה להסתכן מחמת פחד מי הוא שיכול לסמוך על חילוקים בחשש פקוח נפש ולכן אם אומרת שהיא מתפחדת אף אחרי שמסבירין לה שאין מה לפחד ליסע בעצמה יש בזה חשש פקוח נפש וצריך הבעל או האם ליסע עמה. ואף אם נוסעת להאספיטאל כשעדיין אינה צועקת בחבליה אם הוא במקום רחוק יש לו ג"כ ליסע עמה דאף שעתה לא תסתכן אבל הא אפשר באמצע הדרך יתוספו לה החבלי לידה עד השיעור שתצעק בחבליה שאז יש לחוש לשמא תסתכן מחמת פחדותה.

14 שו"ת מנחת יצחק חלק ה סימן כז

בנדון איסור נגיעה באשתו בעת לידתה אף בהפסק בגד להרב הגאון מוהאר"ל גרוסנס שליט"א דיין דק"ק לונדון.

ב"ה יום א' ויחי תשכ"ט לפ"ק. אחדשת"ה כמשפט. וע"ד רצונו שאכתוב חו"ד העני', בענין מה שהאריך בקונטרסו, בדבר אשה העומדת לילד, והיא סובלת מחולשת העצבים, ומתוך פחד ויסורי הלידה, היא רוצה שהבעל יחזיק יד' בעת הלידה, לאמץ את רוחה, אם מותר או לא....

תבנא לדינא לענ"ד, דאף בנד"ד אין היתר ע"י בתי ידים, רק במקום סכנה עדיף ע"י בתי ידים, וכבר הארכתי בספרי (ח"ד סי' ח'), באם ע"י חשש טירוף הדעת של החולה, נחשב לסכנה עיי"ש, אבל כ"ז, אם באמת יש לחוש לטירוף הדעת, אבל נשים דעתן קלות, ויש לחוש שמבקשין כן משום קלות הדעת, ולא משום טירוף הדעת, ועי' בתשו' הרי בשמים (מהד"ת סי' קפ"ט) שהובא בספרי שם, דאחרי שהאריך בנידונו וסיים להתיר חילול שבת באיסור דרבנן, משום חשש טירוף הדעת, סיים בזה הלשון, אולם ענין זה מסור למורה להורות כפי צורך השעה, שלא להקל בדבר, למען לא יזלזלו ההמון בקדושת השבת ח"ו וכו' עכ"ל, והה"ד בנד"ד.

והנני בזה ידידו עוז דושתה"ר כה"י וחותרם בכל חותמי ברכות. יצחק יעקב ווייס

15 שו"ת מנחת יצחק חלק ד סימן ח

(יא) והנה שפיר כתב בהרי בשמים שם, להפליא על השו"מ שם, דלא מזכר בהשאלה, שהאשה היתה מבקשת שיבא בעלה אלי', ורק שהבעל אמר שידוע שאשתו תהנה כשיבא, ובכה"ג הא ל"ש החשש שתטרף דעתה עיי"ש, - והנה אף דביולדת חזינן, דמשום מיתבא דעתה, שרינן אף מלאכה דא' של הדלקת הנר, אף שהיולדת בעצמה אינה מבקשת כלום, מ"מ אין כל הנדונים שוים, והתם פסיקא להחכמים דהוי פק"נ, והכא לא היתירו רק עפ"י בקשת החולה כנ"ל.

16 שו"ת מנחת יצחק חלק ח סימן ל

הנה בענין אם מותר לבעל להיות בחדר בשעת הלידה אם אינו רואה באותו מקום.

הנה בביה"ח שערי צדק כאן כאשר שאלו אותי ע"י, אמרתי לאסור זולת אם יש חשש סכנה, אם הבעל לא יהי שם, כי ידעתי אם יתירו יבואו למכשולים.

(ג) לא יסתכל. ואם מותר לבעל להיות נוכח בחדר לידה, כותב האג"מ¹⁹ : הנה אם יש צורך איני רואה איסור ואף בלא צורך איני רואה איסור, אבל אסור להסתכל ביציאת הולד ממש שהרי אסור לו להסתכל במקומות המכוסים שבה בנדתה, ובמקום התורפה האסור אפילו בטהורה, אך כשיזהר שלא להסתכל ליבא איסור, וע"י מראה נמי אסור להבעל להסתכל, עכ"ל. אך כותב הרב הגקין שליט"א²⁰ : שאם אין לבעל צורך להיות שם אין להתיר לו ואין לעשות מהתירו של האג"מ היתר כללי, רק במי שהוא בודאי יכול לעמוד כזה, אפשר להתיר. ואם האשה מפחדת, ולכן רוצה ומבקשת שבעלה ימצא אצלה, מותר וגם חייב להיות שם מפני פקוח נפש וכו'. ובאותם בתי חולים המונעים מבעל או חברה להיות עם היולדת בתוך הצירים או בחדר הלידה כשהיא מפהדת להיות בלי הבעל או החברה, אין רוח חכמים נוחה מבתי חולים אלה, וקרובים לשפיכות דמים ומצוה למתות בידם. רק במקום שיש עוד נשים בחדר הלידה אין להכניס את הבעל שמתוך שהוא שם, שוב לא יהיה ישוב הדעת לשאר הנשים, ומאי חזית דדמא דאשתו סומקא טפי, עכ"ל. וא"ל הגרש"ז אויערבאך שליט"א : שעל אף שעקרונית אין כאן איסור לבעל להיות בחדר הלידה עם אשתו, אם הוא נזהר מלהסתכל במקומות המכוסים וכ"ש כמקום התורפה וכ"ש שלא יגע בה, אבל אין הדבר יפה ויש בה משום מאוס. אך כמובן אם היא ממש מפחדת, אז ודאי מותר, עכ"ד. וכותב המנחת יצחק²¹ : אמרתי לאסור זולת אם יש חשש סכנה אם הבעל לא יהיה שם, כי ידעתי אם יתירו יבואו למכשולים.